

## **A Bizottság javaslatot tesz a környezeti adatok európai gyűjtési, elemzési és közlési rendszerének javítására és ésszerűsítésére**

*A megfontolt politikai döntéshozatalhoz okvetlenül szükséges az időszerű, megbízható és lényegre törő tájékoztatás a környezet állapotáról. E tájékoztatásba beletartozik, hogy miként változik az éghajlat, hogy javul-e az európai vizek minősége, és hogy a természet hogyan reagál a szennyezésre és a megváltozott földhasználatra. Célszerű, hogy ezekhez az adatokhoz mindenki jól érthető formában hozzájuthasson. Ezért a Bizottság a jelenlegi információs rendszer javítása, korszerűsítése és ésszerűsítése céljából javaslatot tesz egy közös európai környezeti információs rendszer létrehozására. E rendszernek az a célja, hogy az összes jelenlegi adatgyűjtést és információáramlatot egységesebbé tegye olyan korszerű eszközök segítségével, mint az internet és a műholdas technológia. További cél, hogy a papíralapú jelentéstétel helyébe olyan rendszer lépjen, amelyben a felhasználók az adatokhoz közvetlenül a lelőhelyükön, nyílt és átlátható módon férhetnek hozzá.*

Stavros Dimas környezetvédelmi biztos elmondta: „A döntéshozóknak feltétlenül időszerű, lényegre törő és megbízható tájékoztatást kell kapniuk a környezetről, hogy korunk környezeti problémáira reagálhassanak. De ennél többre van szükség. Az állampolgárnak is joga van megtudni: lakóhelyén milyen a levegő és a víz minősége, vagyontát vagy megélhetését fenyegeti-e áradás, aszály vagy szennyezés. Ezért javítanunk kell a környezetünkről szóló adatok begyűjtésének, elemzésének és közlésének módján.”

### **A környezeti adatok megosztásának szüksége**

Az Európai Unió hatályos környezetvédelmi szabályozásának több száz aktusa közül hetvennél több követeli meg, hogy a tagállamok jelentést tegyenek területük természeti környezetének bizonyos vonatkozásairól. Így az Európai Unióban nagy mennyiségű környezeti adat gyűlik össze különböző hatósági szinteken.

Mindezen adatok a tendenciák és a környezeti terhelések elemzésében hasznosulnak, és nélkülözhetetlenek a politikák kidolgozásához és hatásuk, helyes végrehajtásuk felméréséhez. Jelenleg azonban e rengeteg adat elérési ideje és formátuma nem engedi, hogy a döntéshozók és a lakosság azonnal értelmezhesse és hasznosíthassa őket. Ennek okát jogi, pénzügyi, technikai vagy eljárási természetű akadályokban kell keresni.

A közös környezeti információs rendszer (SEIS) alkalmazása esetén az Európai Unió egész területéről származó, környezeti szempontból fontos adatok és információk egymással virtuális összeköttetésben álló és kompatibilis környezeti adatbázisokba kerülnének, . A SEIS a javaslat szerint egy decentralizált, de integrált, weben keresztül elérhető információs rendszer, amely a környezeti adataikat és információikat megosztó hatósági információs szolgáltatók hálózatán alapul.

## **A technológia előnyeinek kihasználása**

Az információs és kommunikációs technológia révén a döntéshozók valós időben férhetnek majd hozzá az adatokhoz, így azonnal életmentő döntéseket hozhatnak. A közelmúlt erdőtűzei, áradásai és aszályai rámutattak arra, hogy sürgősség esetén milyen döntő lehet a gyors környezeti tájékoztatás.

Különböző ágazatokból és lelőhelyekről származó adatok értékelésétől függ, hogyan birkózunk meg korunk olyan környezeti kihívásaival, mint a vízkészletek szűkössége, az ökoszisztémák és a biodiverzitás megóvása, és hogyan alkalmazkodunk az éghajlatváltozáshoz. A légszennyezettség egészségi hatásainak felméréséhez például egyazon térség vagy földrajzi terület levegőtisztasági, népsűrűségi és egészségi statisztikáinak összevetésére és együttes elemzésére van szükség. Az eredmények alapján lehet azután cselekedni.

## **Jobb környezeti tájékoztatás, jobb politika**

A SEIS a tagállamoknak hatékony elektronikus rendszert kínál környezeti politikákra és szabályozásokra vonatkozó jelentéstételi kötelezettségük teljesítéséhez. Az új rendszer különösen a kétszeres jelentéstétel elkerülésében, az adatáramlatok ésszerűsítésében, valamint a nyomkövetési és jelentéstételi költségek leszorításában jelent segítséget.

A SEIS révén a tagállamok és az Európai Unió intézményei koherensebb tájékoztatást kapnak a környezetről, ami környezeti politikák tervezésének, végrehajtásának és hatékonyságának javára válik.

A SEIS az Európai Unió állampolgárainak is előrelépés. A rendszer hasznos környezeti információkkal látja el őket saját nyelvükön, így lehetővé teszi, hogy felvilágosultan döntsenek környezetükről, és befolyásolják a közpolitikát.

## **Az elképzeléstől a megvalósításig**

A SEIS részletes megvalósítási terve 2008 folyamán elkészül. A terv azokra az erőfeszítésekre épül, amelyekkel Európában már eddig is integrált információs rendszereket igyekeztek kialakítani. Ilyen az európai vízügyi információs rendszer (*Water Information System for Europe – WISE*), az európai környezeti információs és megfigyelőhálózat (*European environment information and observation network – EIONET*), az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (*INSPIRE*) kialakításáról szóló 2007. évi irányelv és a globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelésre irányuló, a műholdakról kapott földmegfigyelési adatokra vonatkozó kezdeményezés (*Global Monitoring for Environment and Security initiative – GMES*). Egyelőre azonban nincs olyan integrált platform, amellyel mindezen kezdeményezéseket egyetlen közös rendszerré össze lehetne kapcsolni. A SEIS ezt az űrt hivatott betölteni.

A SEIS végrehajtásának nemzeti és regionális költségvetését kiegészítő európai uniós pénzügyi támogatást a kutatási keretprogramokból, a LIFE-ből, a versenyképességi és innovációs programból (*Competitiveness and Innovation Programme – CIP*) és a strukturális alapokból fedezik.